

Шинкарук Н. О. – студентка 5 курсу факультету початкової освіти та соціальної роботи СНУ імені Лесі Українки

Остапйовська І. І. – к. п. н., доцент кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти СНУ імені Лесі Українки

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Постановка проблеми. Сьогодні одними із найнеобхідніших для успішної соціалізації освітніх досягнень є знання, уміння та навички у галузі інформаційних технологій, а також – уміння їх застосовувати для вирішення практичних завдань, як особистісних, так і – соціально важливих. Таким чином на перше місце виходить питання формування інформаційної культури особистості.

Мета дослідження. Актуалізувати поняття інформаційної культури як складової загальної культури особистості.

Результати дослідження. Для досягнення мети дослідження прослідкуємо генетичні зв'язки у системі «культура – культура особистості (загальна культура особистості) – інформаційна культура особистості». Означимо поняття «культура». Так, культура (від лат. *cultūra*) – це багатозначне поняття, яке тлумачиться як: 1) обробіток полів, земельних ділянок; культивация; 2) догляд; 3) виховання, освіта; 4) пошанування; 5) повага [6, 43]. Варто також зазначити, що на філософському рівні поняття культури можна трактувати у широкому та вузькому значеннях. У широкому розумінні – це сукупність певних матеріальних і духовних цінностей, які створило і створює людство у процесі своєї еволюції, і які характеризують історично досягнутий рівень розвитку цього суспільства. У більш вузькому під культурою розуміють матеріальні та духовні досягнення суспільства [3].

Культура особистості є одночасно і похідною від культури суспільства, і її визначальним фактором, своєрідним «творцем». Слід відмітити, що проведений аналіз наукових праць дозволив встановити, що сучасні вчені не дійшли єдиної думки стосовно дефініціювання поняття «культура особистості».

1. Культура особистості – це якість прояву особистості, яка спричинена свідомим чи переведеним до якості автоматизму, рефлексивним підпорядкуванням вимогам загальної культури суспільства [1, 68].

2. Культура (у значенні культура особистості) – це, за словами С. Гончаренка, рівень освіченості, вихованості особи; рівень оволодіння певною галуззю знань або діяльності [5, 182].

Інформаційна культура є важливою складовою загальної культури особистості. Проте, як і у попередньому випадку, серед широкого наукового загалу відсутня єдність в означенні цього терміну. Таким чином, інформаційну культуру особистості можна означити таким чином.

1. Інформаційна культура особистості – це, як зазначає І. Світельник, сукупність інформаційного світогляду і системи знань, умінь і навичок, які забезпечують цілеспрямовану самостійну діяльність з метою оптимального задоволення індивідуальних інформаційних потреб із використанням як карткових, так і сучасних інформаційних технологій [4].

2. Інформаційна культура особистості – це якісна характеристика життєдіяльності людини у галузі одержання, передавання, зберігання та використання інформації [2, 7].

Проаналізувавши наведені вище означення можна стверджувати, що інформаційна культура особистості – це складне інтегративне утворення. В його структуру входять когнітивний (знання, уміння, навички у сфері інформаційних (сьогодні – інформаційно-комунікаційних) технологій), діяльнісний (діяльність пов'язана із задоволенням інформаційних потреб), ціннісний (ставлення до інформації та інформаційної діяльності) компоненти. Таким чином, формування та розвиток культури інформаційної діяльності особистості потрібно проводити у єдності цих трьох компонентів.

Висновки. Проведена робота дозволила зробити висновки, що культура інформаційної діяльності особистості тісно пов'язана із поняттями загальної культури особистості та культури суспільства в цілому. Їй притаманні всі властивості загальної культури особистості, проте їх акцентування відбувається на сфері інформації та інформаційної діяльності. Опанування інформаційною культурою на достатньо високому рівні неможливе без гармонійного розвитку когнітивної, діяльнісної та ціннісної сфер особистості. Оскільки поняття інформаційної культури особистості надзвичайно широке, детальнішого опрацювання вимагають питання формування інформаційної культури працівників освіти, зокрема – учителів початкової школи.

Список літератури

1. Анисимов О. С. Методологический словарь для стратегов [Текст] / Олег Сергеевич Анисимов. – М., 2004. – Т. 2. : Методологическая парадигма и управленческая аналитика. – 364 с. – (Энциклопедия управленческих знаний).

2. Информационная культура личности: прошлое, настоящее, будущее : Междунар. науч. конф., Краснодар-Новороссийск, 11–14 сентября 1996 г. : тезы докладов / [науч. ред. И. И. Горлова, Ю. С. Зубов]. – Краснодар : КГАК ; М. : МГУК, 1996. – 490 с

3. Остапйовська І. Проблеми формування інформаційної культури майбутніх учителів початкових класів / Ірина Остапйовська // Педагогічний часопис Волині. – № 1. – 2015. С. 20–25.

4. Світельник І. Формування інформаційної культури студентів ВНЗ фізкультурного профілю / Ірина Світельник // Молода спортивна наука України. – 2010. – Т. 1. – С. 283–287.

5. Український педагогічний словник [уклад. Семен Устимович Гончаренко]. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.

6. Чуракова Л. П. Латинсько-український та українсько-латинський словник – понад 25 тисяч слів та словосполучень : довідкове видання / Людмила Петрівна Чуракова. – К. : Чумацький шлях, 2009. – 617 с.